

6. Плагіат або копіювання чи переклад текстів інших авторів без належного посилання на джерело, що свідчить про порушення авторських прав та етичних норм наукового письма.

7. Недотримання правил оформлення дисертації згідно з нормами ВАК та Вимогами до оформлення дисертацій, затвердженими Наказом МОН України № 40 від 12.01.2017, що стосується формату сторінки, шрифту, інтервалу, полів, заголовків, списків, таблиць, графіків, посилань та цитат.

Для уникнення проблем наукової новизни у дисертації юридичного напрямку потребується ретельне планування, проведення та оформлення дослідження з урахуванням вимог науковості, актуальності, оригінальності та нормативності.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-321-0-28>

ДИСЕРТАНТ – ОРАТОР, ГЕНЕРАТОР ІДЕЙ, ЛІДЕР

Красницька Ольга Володимирівна

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри суспільних наук,

Національний університет оборони України

м. Київ, Україна

«Я маю мрію», – чітко зазначив 28 серпня 1963 року Мартін Лютер Кінг у своїй відомій однойменній промові. Так, і я маю мрію, і кожен із нас повинен мати мрію, та ще й не одну. Шлях до досягнень, до успіху, до вершин, до величного починається із мрії. Колись я мріяла стати викладачем, а потім – ще й науковцем. Хоча згодом зрозуміла, що справжній викладач – дослідник, творець, науковець.

Мрії здійснюються! Коли ми їх перетворюємо в цілі та вибудовуємо шлях досягнення. Коли ми займаємося улюбленою справою й повноцінно їй віддаємося. Коли ми працюємо сповна та використовуємо всі наявні можливості або самі створюємо їх для себе й інших. Коли ми надихаємо власним прикладом навколишніх, допомагаємо їм реалізовувати свої цілі. Коли ми намагаємося змінити світ на краще. І коли ми мислимо позитивно й відчуваємося щасливими. Адже, як зазначає Олег Хміляр, позитивно мислити – це постійно стверджуватися, бути надійним, вірним собі, активним, упевненим, безупинно збагачуватися новими знаннями, долати слабкість та обмеження, іншими словами – мислити у правильному напрямку [3, с. 75].

Шлях у науці починається з допитливості, зацікавленості, бажання та прагнень відкрити для себе нове, поринути в невідоме, дослідити проблему, що нас турбує, щось змінити й принести користь іншим. Реалізується ж він через любов до своєї справи, яку В. Татенко називає не просто гарними словами. Учений зазначає: «...саме у змісті професійної діяльності, а не в тих благах, які вона може забезпечити, науковець віднаходить і втіху, і розраду, й опору, і психологічний захист, і значною мірою сенс свого життя. У нього мотив діяльності відповідає самій діяльності. Його професійне «хочу» є справжнім і високоенергетичним» [2, с. 16]. Ми переконані, що справжні науковці «живуть своєю справою», неймовірно нею захоплюються, працюють і відпочивають у ній.

Справжній шлях науковця розпочинається з підготовки дисертації та статусу дисертанта, аспіранта (ад'юнкта), здобувача. Водночас ще до цього ми вже проводимо дослідження, пишемо статті, виступаємо на конференціях і семінарах, презентуємо широкій спільноті результати власних наукових розвідок. Коли в нас виникає бажання цим займатися повсякчас, приходить розуміння важливості для нас наукової діяльності, з'являється внутрішня мотивація нею займатися, тоді і варто торувати шлях у справжню науку. Адже немає нічого гіршого, ніж тимчасові люди в науці, спотворення наукових цінностей і перетворення наукової діяльності в щоденну вимушену рутину.

Справжні науковці – лідери, які рухають світ уперед, змінюють його на краще, пропагують високі моральні й професійні цінності. Вони працюють на благо людства. Так, науковці живуть за своїми законами, як зазначає Б. Андрушків. Тут є своє гуманітарне, наукове поле бою, на якому відбувається боротьба ідей, методів, методологій, теорій. Тут є своя зброя, свої засоби досягнення наукових перемог [1, с. 247]. Шлях у справжню науку починається з ґрунтовно проведеного дисертаційного дослідження, результати якого слугують засобом трансформації та вирішення певної проблеми чи питання, засобом розвитку й становлення нових ідей, інструментом глибинного пізнання та винайдення нового, відкриття нових світів.

Дисертант – молодий науковець, який стає на шлях лідерства й служіння. Його завдання – торувати цей шлях, глибоко занурюючись у проблему, що вивчає, багато читати, слухати, щоденно навчатися, представляти свої розвідки до обговорення й черпати від інших ідей. Це людина відкрита, активна, допитлива, яку не влаштовує те, що було вчора. Саме тому дисертант перебуває в постійному творчому пошуку. Він хоче та вмє вчитися, прагне щоденно здобувати нові знання, експериментувати, упроваджувати теорію у практику чи на основі практики створювати нову теорію.

Дисертант – натхненний автор свого наукового проекту та його сумлінний виконавець. Маючи лідерське мислення й водночас дослухаючись до порад і рекомендацій авторитетних викладачів та науковців, наукового керівника (консультанта), він може створити чудовий науковий продукт. Лідерське мислення спонукає його проводити ретельне дослідження, детально розбиратися в темі, писати якісні статті, стати експертом у науковій проблемі, а згодом допомагати іншим поглибити його розвідки. Високий рівень домагань, що поєднується з високою вимогливістю до себе та вмінням об'єктивно оцінювати свої сильні й слабкі сторони дають змогу досягати конкретних цілей, реалізовувати свої амбіції та робити гідний внесок у науку й освіту.

Лідер – це звичайна людина, яка прагне щось побудувати або створити, тобто податися туди, куди інші не потикалися, – пише Девід Рубенштейн. Він повинен мати бажання досягнути успіху – здійснити щось значуще, лишити свій слід, створити продукт або послугу, що мають справжню цінність для людей і цікаві іншим [4]. Так само й дисертант повинен бути спрямований на відкриття в науці значущої проблеми (питання), розв'язання якої принесе користь суспільству. Не менш важливо й те, що він зможе реалізувати себе в дослідженні. Самореалізація через користь для інших та прагнення зробити щось значуще – вищий рівень прояву моральності.

Систематична робота над дисертацією, особливо в поєднанні з викладацькою діяльністю, коли дисертант втілює свої наукові ідеї в освітньому процесі, а також широкою ораторською діяльністю, вчасно дає йому конструктивний зворотний зв'язок, допомагає продукувати нові ідеї й перевіряти на практиці отримані результати, своєчасно вносити корективи у процес дослідження. Як людина, яка стала на шлях лідерства, дисертант повинен розуміти, що ідеї мають бути не лише обґрунтованими, а й озвученими, обговореними, доведеними до широкого загалу. Саме тому чим більше науковець виступає, публічно представляє результати своїх наукових пошуків, тим більше шансів він отримує віднайти щось нове, згенерувати ідею або ж вдосконалити вже наявну, поглибити свої знання, дістати підказку. Поширення власних розвідок робить доступними їх для широкої спільноти, дає змогу залучити до вивчення проблеми інших науковців або звернути їхню увагу на неї, а цільовій аудиторії дасть готові інструменти для її розв'язання.

Дисертант як генератор ідей здатен створити щось значуще, корисний продукт для науки й освіти, а особливо для суспільства. Лідерське мислення, креативність, постійний творчий пошук, зворотний зв'язок від аудиторії у процесі ораторської діяльності дає йому змогу

розвивати ідеї найвищого рівня. Систематична робота над певною проблемою, готовність безперервно вчитися й ділитися з іншими своїми знаннями та здобутками спрямовує нашу енергію на пошук чогось нового й створення унікального, приносить задоволення та інтелектуальну вітху, дає змогу досягнути успіху, реалізувати себе як науковця, служити вищій меті й суспільству, здійснити свої мрії та мрії інших.

Література:

1. Андрушків Б. М. Який солдат не мріє стати генералом, який науковець не мріє стати... академіком. *Вісник економічної науки України*. 2013. № 1. С. 247–248.
2. Татенко Віталій. Лідер XXI/ Lider XXI. Соціально-психологічні студії. Київ : вид. дім «Корпорація», 2004. 198 с.
3. Хміляр О. Ф. Критичне та позитивне мислення офіцера. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Психологія*. 2018, листопад. № 7. С. 72–76. <https://doi.org/10.25264/2415-7384-2018-7-72-76>.
4. Rubenstein David M. How to Lead. Wisdom from the World's Greatest CEOs, Founders, and Game Changers. New York : Simon Schuster, 2020. 448 p.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-321-0-29>

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ДИСЕРТАЦІЙНИХ РОБІТ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Крупнова Любов Василівна

доктор юридичних наук, професор,

заслужений юрист України,

професор кафедри кримінально-правових

та адміністративно-правових дисциплін,

Міжнародний економіко-гуманітарний університет

імені академіка Степана Дем'янчука

м. Рівне, Україна

Військові дії, що спричинені масштабним вторгненням росії, охопили значну частину України та унеможливили здійснення освітньої діяльності в багатьох закладах вищої освіти та наукових установах. Вказане призвело до, унеможливлення або ускладнення проведення